

VERHALEN VAN DE WIJZEN - VAN ENGELEN EN BEESTEN

De Eigenheid van de Mens

JEREMIAH MICHAEL.

Dit artikel verscheen oorspronkelijk in het Engels in Messiah Magazine 11, (First Fruits of Zion, 2015).

Vertaald en elektronisch geplaatst met toestemming van First Fruits of Zion (www.ffoz.org).

Vertaald door Gert Nuyens.

Bijbelteksten komen uit de NBG-vertaling 1951, tenzij anders vermeld.

Copyright © 2016 First Fruits of Zion - JEREMIAH MICHAEL

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Contact info: nuyensgert@gmail.com

VERHALEN VAN DE WIJZEN – VAN ENGELN EN BEESTEN

Tijdens een pijnlijke periode in mijn leven, vond ik dat lopen een goede manier was om om te gaan met de spanning die ik voelde. Ik rende en rende, op en neer de eindeloze landwegen, kronkelend van links naar rechts, vooral tijdens de zonsondergang als het haar stralen wierp over meren en rivieren. Vaak stopte ik tijdens mijn lopen om het vee van dichtbij te observeren dat zich bevond langs de weg gesneden uit het zuidelijke gedeelte van de Missouri Ozark heuvels.

Koeien zijn nogal merkwaardige wezens. Op het eerste gezicht lijkt hun gedrag nogal beestachtig. Echter, na verloop van tijd merkt men dat er met de runderen misschien meer is dan het oog doet vermoeden.

Na uren van observatie, zag ik de runderen menselijke eigenschappen aannemen zoals opstandigheid, gehoorzaamheid, opwinding, angst, hofmakerij, verdriet en geluk. Deze eigenschappen maken van de runderen geen mensen, noch maakt het de mens vee-achting omdat ze deze eigenschappen bezitten. Hoewel de aard van koeien verschilt van de onze, delen we soortgelijke kwaliteiten met runderen die ons telt onder de levenden van Gods schepping.

Lang voordat de wetenschap erkende dat dierlijke kenmerken inherent zijn aan de mens, begrepen de Rabbijnen dat de eerste mens, Adam, een combinatie is van dierlijke en engelachtige materie. De Rabbijnen zagen Adam, en vervolgens de hele mensheid, ten gevolge van onze natuur als een brug tussen hemel en aarde, onze natuur die afkomstig is uit zowel dierlijke en engelachtige materie.

In deze serie over Rabbijnse literatuur heb ik u tot nu toe geïntroduceerd in de brede wereld van Rabbijnse literatuur. Ons eerste artikel was een inleiding in de breedte van extra-Bijbelse Joodse literatuur en in het tweede namen we een tekst uit de Mishnah onder de loep.

In dit artikel zal ik u meenemen door een tekst van de Midrash die de schepping van Adam met zijn hemelse en aardse opmaak, zoals hierboven wordt verwezen, in detail beschrijft.

Wat is de Midrash?

Voordat we gaan graven in de Midrash, moeten we begrijpen wat het is. Immers, wat voor zin heeft om een beetje van de Midrash te leren als we niet eens weten wat voor literatuur het is?

De Midrash is Rabbijnse exegese van de Bijbel. De Wijzen van het verleden zagen de Bijbel als een vervlochten geheel, in hun gedachten was een passage of vers geen eiland op zichzelf. Door hun kunstzinnige gebruik van gelijkenissen en woordspelingen, konden de Rabbijnen de Bijbelpassages met elkaar te verbinden en dit op een manier die de moderne lezers doet duizelen. Het is echter een essentiële opmerking dat het punt van de Midrash er niet is om de verhalen letterlijk aan te nemen als waarheid maar wel om de diepe theologische betekenis ervan te begrijpen.

De leringen over theologie, de Messias, Israël, en de Torah die vervat zijn in de Midrash komen uit de tijd van Yeshua tot de vroege middeleeuwen.

Engel en beest, hemel en aarde

Er wordt geleerd dat nadat God de hemel en de aarde schiep, hij een brug nodig had om de twee te verbinden. De volgende Midrash onderzoekt het geloof dat wanneer God Adam schiep, hij hem maakte van "aardse dingen" en "hemelse dingen".

Volgens de rabbijnen, was Adam een prototype voor de gehele mensheid. Dus door rekening te houden met de verschillende elementen van Adam, krijgen we een beter begrip van wie we zijn als kinderen van Adam.

De Midrash vertelt,

Rabbi Yehoshua bar Nachmiah in de naam van Rabbi Chanina bar Yitzchak in naam van Rabbi Eliazer zei: “Toen God Adam schiep combineerde hij hemelse en aardse attributen in hem. God maakte hem met behulp van vier elementen van boven en vier van beneden.”

Zoals de dieren beneden op aarde: Zoals de dieren, de mens eet en

drinkt. Zoals de dieren, de mens plant zich voort. Zoals de dieren, de mens ontlast zich. Zoals de dieren, de mens sterft.

Zoals de engelen boven in de hemel: Zoals de engelen rechtstaan, zo ook de mens. Zoals de engelen spreken, zo ook de mens. Zoals de engelen vooruit kijken, zo ook de mens.

Genesis Rabbah 8:11

Zoals de beesten

De Midrash geeft de vier dierlijke elementen van een persoon: eten en drinken, reproductie, ontlasting, en de dood. Deze dierlijke attributen die wij bezitten wordt “de dierlijke ziel” genoemd. Toen de Rabbijnen over de dierlijke ziel spraken, hadden ze het over onze natuurlijke instincten voor voedselinname en voortplanting. Ook noemden ze dit "de kwade neiging", omdat deze drijfveren snel kunnen veranderen in verdorvenheid. De Rabbijnen begrepen echter dat de "dierlijke ziel", of de "kwade neiging," essentieel was voor de menselijke overleving.

In de Talmud wordt er een verhaal verteld over een groep Rabbijnen die erop uit zijn om de kwade neiging te ontwortelen. Volgens de legende, hebben deze groep Rabbijnen hun taak met succes volbracht. Daarna ging in eerste instantie alles vlot, maar al snel zagen de Rabbijnen dat iedereen zich uithongerde en dat zich niemand nog voortplante. Ze hebben de kwade neiging snel terug hersteld omdat ze merkten dat we in deze wereld deze dingen nodig hebben, dingen die ons voortstuwen om voor onszelf te zorgen. De dierlijke ziel is niet slecht op zichzelf, maar als deze niet in toom gehouden wordt, kan dit aanleiding geven tot zonde.

Eten en drinken

Eetlust is essentieel voor de menselijke overleving. Zonder voedsel en water zou een persoon verschrompelen en wegwijnen. Het eerste ingrediënt in het maken van de mens was de neiging voor voedsel. Maar omdat wij als mensen een hemelse kant hebben, mogen wij eten niet behandelen zoals dieren dat doen. We moeten eten en drinken verheffen tot een daad van heiligheid. Het Jodendom ziet eten en drinken als een middel waarmee we God aanbidden. Bijvoorbeeld, de sabbat en feestdagen worden geheiligd

door een glas wijn, en op die dagen hebben we drie speciale maaltijden, bestaande uit heerlijke vis, gevogelte en brood eten.

Yeshua vroeg om voedsel kort na zijn opstanding (Lucas 24: 41-43). Bovendien, volgens de kerkelijke traditie, zwoer Jacobus om niet meer te eten en te drinken tot na de opstanding van Yeshua (evangelie volgens de Hebreëen). Dit toont aan dat eten en drinken ook tekenen zijn van de opstanding: een voorafschaduw van Gods koninkrijk.

Voortplanten

Seks is een geschenk dat God aan de mensheid gaf om ons overleven als soort te garanderen. Volgens de Joodse wet, kan geslachtsgemeenschap enkel binnen de grenzen van het huwelijk en moet dit leiden tot de schepping van menselijke zielen, want het is de heilige vereniging van twee zielen. Het wordt door het Jodendom bekeken als de hoogste wijze waarop een koppel God kan dienen. Voortplanting is het eerste gebod aan de mensheid gegeven, zo belangrijk is dit voor God. Vanwege dit gebod ziet het Jodendom voortplanting als essentieel voor het menselijk ras.

We kunnen voortplanten met werkwijzen vergelijkbaar met die van dieren. Toch moeten we niet kijken naar het dierenrijk voor begeleiding op dit gebied. Dit is, zoals eten, een ander aspect van het leven dat in evenwicht moet zijn. We leven in een wereld verzadigd met seksualiteit en wij als gelovigen worden opgeroepen om een hoge standaard na te leven. We moeten seksualiteit behandelen met puurheid en zedigheid. Zelfs de grappen en insinuaties die ingeburgerd zijn in de samenleving hebben geen plaats onder ons. Het zou goed zijn voor ons om naar de woorden van Paulus te luisteren:

“Maar van hoererij en allerlei onreinheid of hebzucht mag onder u zelfs geen sprake zijn, zoals het heiligen betaamt, en evenmin van onwelvoegelijkheid en zotte of losse taal, die geen pas geven ... Want gij waart vroeger duisternis, maar thans zijt gij licht in de Here ... En neemt geen deel aan de onvruchtbare werken der duisternis, maar ontmaskert ze veeleer, want het is zelfs schandelijk om te noemen, wat heimelijk door hen wordt verricht.”

Efeziërs 5:3-4, 8, 11-12

Ontlasten

Telkens wanneer religieuze Joden de badkamer verlaten, reciteren ze het volgende gebed:

Geprezen U, Eeuwige, onze God, Koning van de wereld, die de mens met wijsheid gevormd heeft en in hem geschapen heeft velerlei openingen en velerlei holle organen. Voor U die in Uw volle majesteit zetelt, is het duidelijk bekend dat, mocht één ervan openspringen of verstopt raken, het onmogelijk is te bestaan en stand te houden voor U. Geprezen U, Eeuwige, die een ieder kan genezen en wonderlijke dingen doet.

Het Jodendom beschouwt de mogelijkheid om het lichaam van afvalstoffen te reinigen als wonderbaarlijk. Ik hoorde eens een verhaal van een man die de mogelijkheid verloren had om zichzelf te ontlasten en aan deze aandoening is hij gestorven. De noodzaak van ons lichaam om zich te ontdoen van afvalstoffen kan misschien niet prettig zijn om over na te denken, maar het is een essentieel mechanisme om ons in leven te houden.

Een proper lichaam hebben is een must in de Joodse praktijk. De Wijzen vermanen ons om ons lichaam te allen tijde hygiënisch schoon te houden. Een persoon is verboden om te bidden in de buurt van uitwerpselen en het is niet toegestaan om te bidden indien er zich op zijn lichaam resten van ontlasting bevinden. In feite is deze Joodse nadruk op lichamelijke reinheid misschien wel de reden dat er zoveel Joden de zwarte dood overleefden. Net als onze lichamen, die rein moeten blijven, moeten onze zielen dus ook rein blijven.

Overlijden

Net zoals de dieren leven wij en sterven wij. Op een dag zal al wat leeft van het gif proeven dat driupt van het zwaard van de engel des doods. De dood is echter niet de uiterste grens van het menselijk bestaan. Door de acties van Yeshua zijn we getuige geweest dat er meer is dan de kloof tussen leven en dood. Volgens de Wijzen was de dood als een brug naar de volgende wereld en ze geloofden dat bij de dood de ziel van een persoon gevoerd wordt naar de tuin van Eden of geworpen wordt in de hel. In de tuin van Eden wordt de ziel

van iemand verzadigd met de aanwezigheid van God, maar in de hel ervaart een persoon de vurige toorn van Gods oordeel.

Rabbi Yeshua proefde de dood en vernietigde het. We kunnen er zeker van zijn dat zijn ervaring voor ons de weg heeft gebaad om van het eeuwige leven te kunnen genieten. Alle vlees zal opstaan uit de dood, van de kleinste tot de grootste, de rijkste tot de armste, de sterkste tot de zwakste.

Zoals de engelen

De vergelijking tussen menselijk en dierlijk gedrag zijn eenvoudig en makkelijk te begrijpen. Maar onze Wijzen leren ons ook uit de Midrash dat de mens kwaliteiten bevat dat ons, net als de engelen, het evenbeeld maakt van God. Dit is misschien een concept dat velen van ons nog niet hebben overwogen.

Toen God de mens schiep, zei hij: “Laat Ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis” (Genesis 1:26). Met wie was God aan het consulteren toen hij zei: “onze” en “ons”? De Rabbijnen geven verschillende antwoorden op deze vraag, variërend van God die overlegt met de toekomstige rechtvaardige mensen tot het advies vragen aan zijn eigen hart. De opinie die uiteindelijk veel steun krijgt onder de Rabbijnen is dat God de engelen raadpleegde.

Volgens de Joodse overlevering, waren de engelen in eerste instantie niet blij met het vooruitzicht dat God Adam gaat scheppen. Ze voelden dat het te riskant was om een wezen te scheppen dat het potentieel zou hebben om zeer veel kwaad te doen. Toch vonden een aantal engelen de schepping van Adam een goede zaak, dus verzamelden de engelen zich in groepen en brachten hun zaak voor God, voor of tegen de schepping van Adam.

De negatieve kant betoogde: “Schep hem niet, slechte mensen zullen van hem tevoorschijn komen die tegen jou zullen rebelleren”. De positieve kant weerlegde dit door te zeggen: “Schep hem want uit Adam zullen rechtvaardige mensen komen”. Volgens de geschriften van Midrash heeft God, in een uiting van soevereine genade, het pleidooi van de negatieve kant met de grond gelijk gemaakt en schiep Hij Adam.

Daarom zou, door Goddelijk mandaat, de mensheid bepaalde eigenschappen van boven dragen, zodat de engelen geen monopolie

kunnen claimen over alle hemelse dingen. Om het kort samen te vatten maken enkele van deze eigenschappen ons als de engelen: mensen staan, spreken, bezitten kennis, en kijken vooruit met onze ogen.

Staan

De mogelijkheid dat een kind op twee benen kan staan is een rite de passage. Het staan helpt ons om ons hoofd dichter bij de hemelen te houden. Het stelt ons in staat om rechtop te lopen en niet rond te scharrelen tegen de grond. Nadat hij Eva bedroog verloor de slang zijn vermogen om te lopen, en van zodra dat gebeurde, werd de handeling van het staan een duidelijke factor van onderverdeling tussen mens en dier. In het Jodendom is rechtstaan een bidpositie. Het belangrijkste van de Joodse liturgie is een gebed bekend als de Amidah (“Staan”). Wanneer de verzoeker, tijdens dit gebed, de negentien gebeden van lof en smeekbede aan God doorneemt, moet hij zich inbeelden dat hij samen met de engelen God aan het aanbidden is en dat hij staat voor God in het allerheiligste gedeelte van de hemelse Tempel.

Spreken

Spraak is misschien wel het meest voor de hand liggende teken van menselijke intelligentie. Maar het is belangrijk om op te merken dat dieren ook tekenen van communicatie tonen. Bijvoorbeeld: orka walvissen hebben een zeer geavanceerde wijze van communicatie die verschillende dialecten omvat en ze hebben ook het vermogen om familietradities zoals jachtmethoden over te brengen.

Hoe verschilt dan de menselijke spraak met die van het dierenrijk waarvan we getuige zijn. Het verschilt niet in het feit dat we kunnen communiceren, maar in het feit dat we in staat zijn te spreken over wat er gebeurt buiten onze onmiddellijke behoefte en dat we duizenden nieuwe zinnen kunnen maken die nog nooit eerder uitgesproken zijn. Spraak kan gebruikt worden om God te prijzen op een veel hoger en beter niveau dan het dierenrijk dat kan.

Met onze spraak kunnen we de lof van God verwoorden, maar helaas, door middel van onze tongen kunnen we ook godslasteringen uiten tegen God en beledigingen slingeren naar

onze naaste. Jakobus, de broer van Yeshua, spreekt over de dubbele aard van de tong:

maar de tong kan geen mens bedwingen. Zij is een onberekenbaar kwaad, vol dodelijk venijn. Met haar loven wij de Here en Vader en met haar vervloeken wij de mensen, die naar de gelijkenis Gods geschapen zijn: uit dezelfde mond komt zegening en vervloeking voort.

Jakobus 3:8-10

Omdat we mensen zijn is de strijd om het tweeledige karakter van onze tong te controleren een dagelijkse strijd. We kunnen onze spraak gebruiken om lof te brengen tot God, om Zijn Woord te bestuderen, of om onze broers en zussen in onze Messias te berispen, of we kunnen het gebruiken voor roddels en laster, en om mensen in schaamte te brengen. God is bezorgd over wat we doen met onze spraak. Geen woord dat we spreken zal onopgemerkt blijven. Messiaanse Rabbijn Mark Kinzer schrijft over de kracht van het woord,

De reden waarom God zo bezorgd is over onze spraak is omdat het zoveel kracht heeft. Onze woorden zijn in staat om veel goeds of kwaads aan te richten: "Dood en leven zijn in de macht van de tong" (Spreuken 18:21). Als onze tongen onderworpen worden aan het gezag van God, zullen ze leven brengen, zowel voor anderen en voor onszelf. Als onze tongen rusteloos, ongetemd, en opstandig zijn, zullen ze dood brengen.

Taming the Tongue

Rabbi Yeshua waarschuwt ons dat op de dag van het oordeel, dat al die onzorgvuldig woorden die we zo makkelijk langs onze lippen laten glijpen terug zullen komen om ons te bijten:

Maar Ik zeg u: Van elk ijdel woord, dat de mensen zullen spreken, zullen zij rekenschap geven op de dag des oordeels

Matteüs 12:36

Onzorgvuldig woorden loven God niet. Ze brengen schade aan onze medemens en brengen God in diskrediet. Volgens de Joodse traditie aanbidden de engelen God voortdurend. Hun bestaansrede is er puur om God te loven. Zoals de engelen, moeten we onze spraak gebruiken om God voortdurend te prijzen en om onze medemens te verheffen.

Kennis

Kennis bezitten is een nogal gevaarlijke onderneming. Kennis brengt een persoon naar een hoger bewustzijn van goed en kwaad. Toen God Adam en Eva schiep, waren ze onschuldig als kinderen. Hun kennis was van God, niet van wat goed en kwaad is. Ze werden echter in de verleiding gebracht om te eten van de boom van kennis van goed en kwaad. Het resultaat dat de mens dit beseft betekent dat wij als mensen constant keuzes moeten maken tussen goed en kwaad.

Kennis stelt ons ook in de precare positie dat we weten dat we vrij klein zijn in vergelijking met de onmetelijkheid van God. Maar ondanks onze relatieve kleinheid, heeft God in ons wezen bepaalde eigenschappen gebracht om hem te kunnen benaderen, zoals patroonherkenning en een gevoel van verwondering over zijn schepping. Het vermogen om patronen te herkennen en om gevuld te worden met verwondering laat ons toe om in de natuur de goddelijke voetafdruk te zien. De middeleeuwse Rabbijn Maimonides schrijft in zijn grote filosofische werk *Gids der Verdoolden* dat door het bestuderen van de natuur een persoon kennis van God zou moeten verwerven. Maimonides merkte op dat door het bestuderen van de patronen, cycli, en ritmes van de schepping het ons doet realiseren van hoe klein we zijn in vergelijking met de onmetelijkheid van God.

De engelen hebben een bepaalde bewustzijn van God, die wij met hen delen. Deze kennis stelt ons in staat om Gods wegen na te streven. Kennis die niet gecombineerd wordt met een oprechte nederigheid tegenover God, kan omslaan in arrogantie. Paulus waarschuwt tegen dit soort arrogante kennis, zeggende dat dit schadelijk is voor het lichaam van Yeshua: “De kennis maakt opgeblazen, maar de liefde sticht” (1 Korintiërs 8:1). Onze kennis van God moet gecombineerd worden met liefde voor zowel de Alomtegenwoordige en zijn schepselen.

Vooruitkijken

De ogen werden beschreven als het venster naar de ziel. Waar we naar kijken zal onze zielen beïnvloeden: als we ervoor kiezen om naar lustvolle dingen te kijken zullen onze zielen lijden, maar

als we onze ogen rechtdoor laten kijken en ervoor kiezen om niet staren naar de lusten van het vlees dan zullen onze zielen puur blijven. De Bijbel waarschuwt tegen de kromme wegen die onze ogen kunnen nemen, omdat het geweten is hoe zwak de menselijke wil is t.o.v. lust. God gebood de Israëlieten om speciale franjes te binden op de hoeken van hun kleding als een manier om hen te helpen herinneren aan de geboden en om hun ogen niet na te lopen. Yeshua waarschuwde zijn discipelen dat zelfs de daad van het lustvol kijken naar een vrouw gelijk was aan overspel.

Besluit

Mensen zijn zwevende wezens. Wij bengelen een beetje boven de aarde en een beetje onder de hemel. We kunnen afleiden van de leer van de Midrash hoe de Wijzen de aard van Adam en vervolgens ook de gehele aard van de mensheid zagen als een combinatie van dierlijke en engelachtige materie. Aan de ene kant bezitten we aardse en wereldse aangelegenheden van eetlust en lust. Toch kunnen we deze attributen van het nederige dierenrijk naar hogere niveaus tillen als gevolg van ons goddelijk bewustzijn. Naast deze aardse kenmerken bezitten we ook de hemelse mogelijkheid om God te loven, versted te staan van zijn wegen, en om hem al staande te aanbidden.

We moeten een keuze maken. Om te citeren uit een show die ik ooit zag, "God heeft de mens een beetje lager gemaakt dan de engelen en een beetje hoger dan de dieren, en het is onze keuze welke weg we gaan."